T093 ATĐ 5 (55) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q148-Căn Uẩn-Luận về Hữu

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 857

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 148

LUAÄN VEÀ HÖÕU (Phaàn 2)

Hoûi: Caùc caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, thì caên naøy töông öng vôùi Phaùp trí chaêng? Giaû söû caên voâ laäu töông öng vôùi Phaùp trí, thì caên naøy duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. 1. Coù caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, maø caên naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø Khoå phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Khoå phaùp trí; Taäp phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Taäp phaùp trí. Trong naøy, Khoå phaùp trí nhaãn laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì Nhaãn khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø caên töông öng, ñoù laø Khoå phaùp trí nhaãn töông öng vôùi taùm caên voâ laäu, caên naøy cuõng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn. Khoå phaùp trí cuõng laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy cuõng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Ñoù laø bôûi vì ba duyeân cho neân töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå: 1-Bôûi vì khoâng coù hai töï taùnh cuøng luùc sinh khôûi; 2-Bôûi vì saùt-na tröôùc sau khoâng ñi cuøng nhau; 3-Bôûi vì taát caû caùc phaùp khoâng quaùn xeùt töï taùnh cuøng vôùi taùnh khaùc laøm duyeân. Taäp phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Taäp phaùp trí cuõng nhö vaäy. 2. Coù caên voâ laäu töông öng vôùi Phaùp trí, maø caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø caên töông öng vôùi Dieät-Ñaïo phaùp trí. Ñaây laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät - Ñaïo phaùp trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc. 3. Coù caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, maø caên naøy cuõng töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø caên töông öng vôùi Khoå-Taäp phaùp trí. Ñaây

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 858 laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Khoå-Taäp phaùp trí, caên naøy duyeân vôùi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 859

heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi Khoå-Taäp cuûa coõi Duïc. 4. Coù caên voâ laäu khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, maø caên naøy cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø Khoå loaïi trí nhaãn - Khoå loaïi trí, vaø hai caên töông öng; Taäp loaïi trí nhaãn - Taäp loaïi trí, vaø hai caên töông öng; Dieät phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Dieät phaùp trí; Dieät loaïi trí nhaãn - Dieät loaïi trí, vaø hai caên töông öng; Ñaïo phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Ñaïo phaùp trí; Ñaïo loaïi trí nhaãn - Ñaïo loaïi trí, vaø hai caên töông öng. Trong naøy, Khoå loaïi trí nhaãn - Khoå loaïi trí ñeàu laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì Nhaãn trí khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø hai caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Khoå loaïi trí nhaãn - Khoå loaïi trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töông öng vôùi Khoå loaïi trí nhaãn- Khoå loaïi trí. Taäp loaïi trí nhaãn - Taäp loaïi trí, vaø hai caên töông öng cuõng nhö vaäy. Dieät phaùp trí nhaãn laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì Nhaãn khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät phaùp trí nhaãn, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn. Dieät phaùp trí cuõng laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Ñaïo phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng, Ñaïo phaùp trí cuõng nhö vaäy. Dieät loaïi trí nhaãn - Dieät loaïi trí ñeàu laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì Nhaãn trí khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø hai caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät loaïi trí nhaãn - Dieät loaïi trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töông öng vôùi Dieät loaïi trí nhaãn- Dieät loaïi trí. Ñaïo loaïi trí nhaãn - Ñaïo loaïi trí, vaø hai caên töông öng cuõng nhö

vaäy. Hoûi: Caùc caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, thì caên naøy töông öng vôùi Loaïi trí chaêng? Giaû söû caên voâ laäu töông öng vôùi Loaïi trí, thì caên naøy duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. 1. Coù caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, maø caên naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, ñoù laø Khoå loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Khoå loaïi trí; Taäp loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Taäp loaïi trí. Trong naøy, Khoå loaïi trí nhaãn laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì Nhaãn khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ

laäu töông öng vôùi Khoå loaïi trí nhaãn, caên naøy cuõng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn. Khoå loaïi trí cuõng laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy cuõng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Taäp loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Taäp loaïi trí cuõng nhö vaäy. 2. Coù caên voâ laäu töông öng vôùi Loaïi trí, maø caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, ñoù laø caên töông öng vôùi Dieät- Ñaïo loaïi trí. Ñaây laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät - Ñaïo loaïi trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc. 3. Coù caên voâ laäu duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, maø caên naøy cuõng töông öng vôùi Loaïi trí, ñoù laø caên töông öng vôùi Khoå - Taäp loaïi trí. Ñaây laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Khoå- Taäp loaïi trí, caên naøy duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi Khoå - Taäp cuûa coõi Saéc - Voâ saéc. 4. Coù caên voâ laäu khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, maø caên naøy cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, ñoù laø Khoå phaùp trí nhaãn - Khoå phaùp trí, vaø hai caên töông öng; Taäp phaùp trí nhaãn - Taäp phaùp trí, vaø hai caên töông öng; Dieät phaùp trí nhaãn - Dieät phaùp trí, vaø hai caên töông öng; Dieät loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Dieät loaïi trí; Ñaïo phaùp trí nhaãn - Ñaïo phaùp trí, vaø hai caên töông öng; Ñaïo loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Ñaïo loaïi trí. Trong naøy, Khoå phaùp trí nhaãn - Khoå phaùp trí ñeàu laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 861

Nhaãn trí khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø hai caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Khoå phaùp trí nhaãn- Khoå phaùp trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn- Phaùp trí. Taäp phaùp trí nhaãn - Taäp phaùp trí, vaø hai caên töông öng cuõng nhö vaäy. Dieät phaùp trí nhaãn - Dieät phaùp trí ñeàu laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì Nhaãn trí khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø hai caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät phaùp trí nhaãn-Dieät phaùp trí, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn - Phaùp trí. Ñaïo phaùp trí nhaãn - Ñaïo phaùp trí, vaø hai caên töông öng cuõng nhö vaäy. Dieät loaïi trí nhaãn laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì Nhaãn khoâng töông öng vôùi Trí. Vaø caên töông öng, ñoù laø taùm caên voâ laäu töông öng vôùi Dieät loaïi trí nhaãn, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng

khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töông öng vôùi Nhaãn. Dieät loaïi trí cuõng laø Tueä caên voâ laäu, caên naøy khoâng duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, bôûi vì duyeân vôùi phaùp khoâng heä thuoäc; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Loaïi trí, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Ñaïo loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng, Ñaïo loaïi trí cuõng nhö vaäy. Phaùp trí neân noùi laø Phaùp trí chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao trong naøy chæ döïa vaøo Phaùp trí - Loaïi trí maø soaïn luaän? Ñaùp: Bôûi vì ñoù laø yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, tuøy theo yù muoán aáy maø soaïn luaän, nhöng khoâng traùi vôùi phaùp taùnh thì khoâng caàn phaûi vaën hoûi. YÙ ngöôøi aáy muoán döïa vaøo hai Trí ñeå soaïn luaän thì thuaän theo maø soaïn ra, ñoù laø Phaùp trí- Loaïi trí. Nhö chöông Trí Uaån tröôùc ñaây, tuøy theo yù cuûa Luaän giaû döïa vaøo hai Trí maø soaïn luaän, ñoù laø Tha taâm trí - Tuùc truù tuøy nieäm trí. Nhö chöông Ñònh Uaån sau naøy, tuøy theo yù cuûa Luaän giaû cuõng döïa vaøo hai Trí maø soaïn luaän, ñoù laø Taän trí- Voâ sinh trí. Nhö phaàn tröôùc chöông Caên Uaån naøy, tuøy theo yù cuûa Luaän giaû

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 862

döïa vaøo boán Trí maø soaïn luaän, ñoù laø Khoå trí- Taäp trí- Dieät trí- Ñaïo trí. Nhö chöông Kieát Uaån tröôùc ñaây, tuøy theo yù cuûa Luaän giaû döïa vaøo taùm Trí maø soaïn luaän, ñoù laø Phaùp trí-Loaïi trí-Tha taâm trí-Theá tuïc trí-Khoå- Taäp- Dieät-Ñaïo trí. Nhö phaàn luaän veà Sôû Tri, tuøy theo yù cuûa Luaän giaû döïa vaøo möôøi Trí maø soaïn luaän, ñoù laø taùm Trí tröôùc vaø Taän trí- Voâ sinh trí. Ví nhö ngöôøi thôï goám kheùo leùo taøi tình laáy naém ñaát nhaõo ñaët ôû treân voøng xoay, tuøy theo yù muoán laøm thaønh caùc loaïi ñoà duøng, maø khoâng traùi ngöôïc ñoái vôùi phöông thöùc tinh xaûo. Nhö vaäy, ngöôøi coù sôû tröôøng soaïn luaän duøng Vaên tueä- Tö tueä, ñi trong caûnh ñaõ bieát maø ñoái chieáu roõ raøng loaïi boû ngu si, sau ñoù tuøy theo yù muoán soaïn ra caùc loaïi luaän thuyeát, ñoái vôùi taùnh cuûa caùc phaùp cuõng khoâng traùi ngöôïc nhau. Coù ngöôøi noùi: Chæ coù Phaùp trí- Loaïi trí khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, cuõng ñeàu duyeân vôùi khaép nôi, khoâng thaâu nhieáp caûnh cuûa nhau, ñoù laø phaùp höõu laäu-voâ laäu, phaùp höõu vi-voâ vi vaø boán Thaùnh ñeá. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Phaùp trí- Loaïi trí thaâu nhieáp taát caû caùc Trí voâ laäu, toaøn boä laø caên baûn cuûa hai Trí aáy. Coù ngöôøi noùi: Phaùp trí - Loaïi trí laøm duyeân trong phaïm vi nhö nhau, ñoù laø Phaùp trí duyeân vôùi phaàn döôùi, Loaïi trí duyeân vôùi phaàn treân. Bôûi vì nhöõng nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân chæ döïa vaøo hai Trí naøy maø soaïn luaän. Hoûi: Phaùp trí neân noùi laø Phaùp trí, hay neân noùi laø Loaïi trí - Tha taâm trí - Theá tuïc trí - Khoå trí - Taäp trí - Dieät trí - Ñaïo trí? Ñaùp: Neân noùi laø Phaùp trí, hoaëc laø Tha taâm trí - Khoå trí - Taäp trí - Dieät trí - Ñaïo trí. Neân noùi laø Phaùp trí, ñoù laø nhaän bieát veà caùc haønh, nhaân cuûa caùc haønh, phaùp dieät caùc haønh, ñaïo ñoái trò vôùi caùc haønh coõi Duïc. Hoaëc laø Tha taâm trí, ñoù laø nhaän bieát veà taâm-taâm sôû phaùp khaùc laø ñaïo ñoái trò vôùi caùc haønh coõi Duïc. Hoaëc laø Khoå trí, ñoù laø nhaän bieát veà töôùng Voâ thöôøng- töôùng Khoå - töôùng Khoâng - töôùng Voâ ngaõ cuûa caùc haønh coõi Duïc. Hoaëc laø Taäp trí, ñoù laø nhaän bieát veà töôùng

Nhaân-töôùng Taäp - töôùng Sinh- töôùng Duyeân laø nhaân cuûa caùc haønh coõi Duïc. Hoaëc laø Dieät trí, ñoù laø nhaän bieát veà töôùng Dieät - töôùng Tónh- töôùng Dieäu - töôùng Ly laø phaùp dieät cuûa caùc haønh coõi Duïc. Hoaëc laø Ñaïo trí, ñoù laø nhaän bieát veà töôùng Ñaïo- töôùng Nhö- töôùng Haønh- töôùng Xuaát laø ñaïo ñoái trò cuûa caùc haønh coõi Duïc. Ñaõ hieån baøy veà töï taùnh, neân hieån baøy veà ñòa. Hoûi: Phaùp trí neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù,

hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi, ñoù laø ôû Vò chí-Tónh löï thöù nhaát thì goïi laø coù Taàm-coù Töù, ôû Tónh löï trung gian thì goïi laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, ôû ba Tónh löï treân thì goïi laø khoâng coù Taàm- khoâng coù Töù. Ñaõ hieån baøy veà ñòa, neân hieån baøy veà töông öng. Hoûi: Phaùp trí neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên, töông öng vôùi Hyû caên, hay laø töông öng vôùi Xaû caên? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi, ñoù laø ôû Tónh löï thöù ba töông öng vôùi Laïc caên, ôû hai Tónh löï ñaàu töông öng vôùi Hyû caên, ôû Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Tónh löï thöù tö töông öng vôùi Xaû caên. Ñaõ hieån baøy veà töông öng, neân hieån baøy veà haønh töôùng. Hoûi: Phaùp trí neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng, Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi, ñoù laø hai haønh töôùng töông öng vôùi Khoâng, möôøi haønh töôùng töông öng vôùi Voâ nguyeän, boán haønh töôùng töông öng vôùi Voâ töôùng. Ñaõ hieån baøy veà haønh töôùng, neân hieån baøy veà sôû duyeân. Hoûi: Phaùp trí neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc, duyeân vôùi heä thuoäc coõi Voâ saéc, hay laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc laø khoâng heä thuoäc. Duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø Khoå - Taäp phaùp trí. Duyeân vôùi khoâng heä thuoäc, ñoù laø Dieät-Ñaïo phaùp trí. Hoûi: Loaïi trí neân noùi laø Loaïi trí, hay neân noùi laø Phaùp trí - Tha taâm trí - Theá tuïc trí, Khoå trí - Taäp trí - Dieät trí - Ñaïo trí? Ñaùp: Neân noùi laø Loaïi trí, hoaëc laø Tha taâm trí - Khoå trí - Taäp trí - Dieät trí - Ñaïo trí. Neân noùi laø Loaïi trí, ñoù laø nhaän bieát veà caùc haønh, nhaân cuûa caùc haønh, phaùp dieät caùc haønh, ñaïo ñoái trò vôùi caùc haønh cuûa coõi Saéc - Voâ saéc. Hoaëc laø Tha taâm trí, ñoù laø nhaän bieát veà taâm-taâm sôû phaùp khaùc laø ñaïo ñoái trò voâ laäu vôùi caùc haønh cuûa coõi Saéc - Voâ saéc. Hoaëc laø Khoå trí, ñoù laø nhaän bieát veà boán loaïi töôùng nhö Voâ thöôøng... cuûa caùc haønh coõi Saéc - Voâ saéc. Hoaëc laø Taäp trí, ñoù laø nhaän bieát veà boán loaïi töôùng nhö Nhaân... laø nhaân cuûa caùc haønh coõi Saéc - Voâ saéc. Hoaëc laø Dieät trí, ñoù laø nhaän bieát veà boán loaïi töôùng nhö Dieät...laø phaùp dieät cuûa caùc haønh coõi Saéc - Voâ saéc.

Hoaëc laø Ñaïo trí, ñoù laø nhaän bieát veà boán loaïi töôùng nhö Ñaïo... laø ñaïo ñoái rtò cuûa caùc haønh coõi Saéc - Voâ saéc. Ñaõ hieån baøy veà töï taùnh, neân hieån baøy veà ñòa. Hoûi: Loaïi trí neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi,

ñoù laø ôû Vò chí- Tónh löï thöù nhaát thì goïi laø coù Taàm-coù Töù, ôû Tónh löï trung gian thì goïi laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, ôû ba Tónh löï treân-ba Voâ saéc döôùi thì goïi laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù. Ñaõ hieån baøy veà ñòa, neân hieån baøy veà töông öng. Hoûi: Loaïi trí neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên, töông öng vôùi Hyû caên, hay laø töông öng vôùi Xaû caên? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi, ñoù laø ôû Tónh löï thöù ba töông öng vôùi Laïc caên, ôû hai Tónh löï ñaàu töông öng vôùi Hyû caên, ôû Vò chí-Tónh löï trung gian-Tónh löï thöù tö vaø ba Voâ saéc döôùi töông öng vôùi Xaû caên. Ñaõ hieån baøy veà töông öng, neân hieån baøy veà haønh töôùng. Hoûi: Loaïi trí neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng, Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng? Ñaùp: Neân noùi laø caû ba loaïi, ñoù laø hai haønh töôùng töông öng vôùi Khoâng, möôøi haønh töôùng töông öng vôùi Voâ nguyeän, boán haønh töôùng töông öng vôùi Voâ töôùng. Ñaõ hieån baøy veà haønh töôùng, neân hieån baøy veà sôû duyeân. Hoûi: Loaïi trí neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc, duyeân vôùi heä thuoäc coõi Voâ saéc, hay laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, hoaëc laø khoâng heä thuoäc. Duyeân vôùi heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc, ñoù laø Khoå-Taäp loaïi trí. Duyeân vôùi khoâng heä thuoäc, ñoù laø Dieät-Ñaïo loaïi trí. Thôøi taâm giaûi thoaùt, neân noùi laø caên Hoïc ñaït ñöôïc, caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc...? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán giaûi thích nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi A-nan-ñaø: Tyø kheo khoâng neân vui vôùi nôi oàn aøo naùo loaïn, neáu vui vôùi nôi naøy maø ñoái vôùi Thôøi aùi taâm giaûi thoaùt, hoaëc laø Baát thôøi baát ñoäng taâm giaûi thoaùt - Thaân taùc chöùng, coù theå an truù ñaày ñuû, thì ñieàu naøy khoâng heà coù. Neáu coù Tyø kheo khoâng vui vôùi nôi oàn aøo naùo loaïn maø vui vôùi nôi yeân laëng vaéng veû, ñoái vôùi Thôøi aùi taâm giaûi thoaùt, hoaëc laø Baát thôøi baát ñoäng taâm giaûi thoaùt- Thaân taùc chöùng, coù theå an truù ñaày ñuû, thì ñieàu naøy laø coù.” Kinh aáy tuy noùi ñeán hai loaïi giaûi thoaùt, maø

khoâng phaân bieät veà töï taùnh cuûa hai loaïi naøy, cuõng chöa heà hieån baøy laø do caên naøo ñaït ñöôïc. trong chöông Trí Uaån tröôùc ñaây, tuy ñaõ hieån baøy roõ raøng veà töï taùnh giaûi thoaùt, maø chöa hieån baøy veà ñaït ñöôïc; nay muoán hieån baøy veà ñaït ñöôïc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì muoán ngaên chaën caùch noùi cuûa ngöôøi khaùc, ñoù laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Thôøi taâm giaûi thoaùt laø Höõu hoïc coù nhöõng vieäc laøm, nhöõng vieäc laøm chöa xong; Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt laø Voâ hoïc khoâng coøn nhöõng vieäc laøm, nhöõng vieäc laøm ñaõ xong. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy, hieån baøy veà hai loaïi giaûi thoaùt ñeàu laø Voâ hoïc, nhöõng vieäc laøm ñaõ xong. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Thôøi taâm giaûi thoaùt laø höõu laäu, Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt laø voâ laäu. Muoán ngaên chaën yù chaáp aáy, hieån baøy veà hai loaïi giaûi thoaùt ñeàu laø voâ laäu. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Thôøi taâm giaûi thoaùt laø höõu vi, Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt laø voâ vi. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy, hieån baøy veà hai loaïi giaûi thoaùt ñeàu laø höõu vi. Bôûi vì nhöõng nhaân duyeân naøy, cho neân soaïn

ra phaàn luaän naøy. Trong caùc phaùp chæ coù hai phaùp laø töï taùnh giaûi thoaùt, ñoù laø trong phaùp höõu vi chæ coù Thaéng giaûi, trong phaùp voâ vi chæ coù Traïch dieät. Thaéng giaûi aáy laø phaùp ñaïi ñòa cuûa taâm sôû luoân luoân töông öng vôùi taâm. Traïch dieät aáy laø lìa raøng buoäc, laø Nieát-baøn thöôøng truù thuoäc thaéng ng- hóa thieän. Thaéng giaûi coù hai loaïi, ñoù laø nhieãm vaø khoâng nhieãm. Nhieãm goïi laø Thaéng giaûi thuoäc veà taø, töùc laø töông öng vôùi phieàn naõo-tuøy phieàn naõo nhö tham... Khoâng nhieãm goïi laø Thaéng giaûi thuoäc veà Chaùnh, töùc laø töông öng vôùi caùc phaùp thieän nhö Tín... Thaéng giaûi thuoäc veà Chaùnh naøy laïi coù hai loaïi, ñoù laø höõu laäu vaø voâ laäu. Höõu laäu, ñoù laø töông öng vôùi quaùn Baát tònh, Trì töùc nieäm, Voâ löôïng, Thaéng xöù, Bieán xöù... Voâ laäu laïi coù hai loaïi, ñoù laø Hoïc vaø Voâ hoïc. Hoïc, ñoù laø Thaéng giaûi voâ laäu trong thaân cuûa baûy baäc Thaùnh. Voâ hoïc, ñoù laø Thaéng giaûi voâ laäu trong thaân cuûa A-la-haùn. Thaéng giaûi Voâ hoïc laïi coù hai loaïi, ñoù laø Thôøi taâm giaûi thoaùt vaø Baát thôøi taâm giaûi thoaùt. Thôøi taâm giaûi thoaùt, ñoù laø Thaéng giaûi voâ laäu trong thaân cuûa naêm loaïi A-la-haùn. Baát thôøi taâm giaûi thoaùt, ñoù laø Thaéng giaûi voâ laäu trong thaân cuûa A-la-haùn Baát ñoäng phaùp. Hai loaïi naøy cuõng goïi laø Taâm giaûi thoaùt- Tueä giaûi thoaùt, bôûi vì lìa tham cho neân goïi laø Taâm giaûi thoaùt, bôûi vì lìa voâ minh cho neân goïi laø Tueä giaûi thoaùt. Hoûi: Neáu Thaéng giaûi naøy lìa tham cho neân goïi laø Taâm giaûi tho- aùt, lìa voâ minh cho neân goïi laø Tueä giaûi thoaùt, thì caùc luaän nhö Taäp Dò Moân...ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Theá naøo laø lìa tham cho neân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 866

Taâm ñöôïc giaûi thoaùt? Ñaùp: Bôûi vì ñoái trò tham laø caên thieän khoâng coù tham. Theá naøo laø lìa voâ minh cho neân Tueä ñöôïc giaûi thoaùt? Ñaùp: Bôûi vì ñoái trò si laø caên thieän khoâng coù si.” Do caùch noùi naøy cho neân Theå cuûa hai loaïi giaûi thoaùt, töùc laø caên thieän chöù khoâng phaûi laø Thaéng giaûi. Ñaùp: Vaên aáy neân ñöa ra caùch noùi naøy Theá naøo laø lìa tham cho neân Taâm ñöôïc giaûi thoaùt? Ñaùp: Taâm töông öng vôùi caên thieän khoâng coù tham, Thaéng giaûi chöùng minh phuø hôïp, thì loaïi naøy goïi laø Thôøi taâm giaûi thoaùt. Theá naøo laø lìa voâ minh cho neân Tueä ñöôïc giaûi thoaùt? Ñaùp: Taâm töông öng vôùi caên thieän khoâng coù si, Thaéng giaûi chöùng minh phuø hôïp, thì loaïi naøy goïi laø Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy laø coù yù gì? Ñaây laø döïa vaøo nôi choán ñeå hieån baøy veà Thaéng giaûi, nghóa laø döïa vaøo khoâng coù tham cho neân Taâm giaûi thoaùt khoûi tham, döïa vaøo khoâng coù si cho neân Taâm giaûi thoaùt khoûi si, nhöng Theå cuûa taâm giaûi thoaùt laø Thaéng giaûi. Hoûi: Thôøi taâm giaûi thoaùt neân noùi laø caên Hoïc ñaït ñöôïc, caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neân noùi laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc. Caên Hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc ñaïo voâ giaùn. Caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc ñaïo giaûi thoaùt. Laïi nöõa, caên Hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc ñaïo cuûa Höôùng; caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc ñaïo cuûa Quaû. Laïi nöõa, caên Hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên thuoäc phaåm caâu sinh cuûa Ñònh Kim cang duï; caên Voâ hoïc ñaït

ñöôïc, ñoù laø caên thuoäc phaåm caâu sinh cuûa Taän trí. Laïi nöõa, caên Hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø Dó tri caên; caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø Cuï tri caên. Laïi nöõa, caên Hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc Tu ñaïo; caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, ñoù laø caên caâu sinh thuoäc ñaïo Voâ hoïc. Ñòa Tu vaø ñòa Voâ hoïc cuõng nhö vaäy. Hoûi: Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt neân noùi laø caên Hoïc ñaït ñöôïc, caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neáu voán coù ñaït ñöôïc Baát ñoäng, thì neân noùi laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc. Neáu A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt ñaït ñöôïc Baát ñoäng, thì neân noùi laø caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc. Caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc, noùi roäng ra nhö tröôùc. Caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, bôûi vì ñaïo voâ giaùn-giaûi thoaùt aáy ñeàu thuoäc veà Voâ hoïc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 867

Hoûi: Taát caû caùc kieát khoâng coøn, neân noùi laø caên Hoïc ñaït ñöôïc, caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neân noùi laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc, noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Vaên naøy vì sao noùi khoâng gioáng nhö Baát ñoäng taâm giaûi thoaùt? Ñaùp: Vaên naøy cuõng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Neáu baét ñaàu chöùng taát caû caùc kieát khoâng coøn, thì neân noùi laø caên Hoïc-Voâ hoïc ñaït ñöôïc. Neáu A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt ñaït ñöôïc Baát ñoäng, chöùng taát caû caùc kieát khoâng coøn, thì neân noùi laø caên Voâ hoïc ñaït ñöôïc.” Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy laø coù yù gì? Giaûi thoaùt coù hai loaïi, ñoù laø höõu vi vaø voâ vi. Hai loaïi taâm giaûi thoaùt laø höõu vi, taát caû caùc kieát khoâng coøn laø voâ vi. Giaûi thoaùt höõu vi coù haï-trung-thöôïng, luùc ñaàu ñaït ñöôïc coù khaùc, veà sau ñaït ñöôïc coù khaùc, cho neân noùi coù sai bieät; Giaûi thoaùt voâ vi khoâng coù haï-trung-thöôïng, veà sau ñaït ñöôïc gioáng nhö luùc ñaàu, cho neân noùi khoâng coù khaùc nhau. Hoûi: Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng quaû Döï löu, ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Phaùp trí, hay laø töông öng vôùi Loaïi trí-Tha taâm trí-Theá tuïc trí, Khoå trí-Taäp trí-Dieät trí-Ñaïo trí? Neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên- Hyû caên hay laø Xaû caên? Neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng- Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng? Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc hay laø khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng quaû Döï löu, ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Nhaãn, coù Taàm-coù Töù, töông öng vôùi Xaû caên, töông öng vôùi Voâ nguyeän, duyeân vôùi khoâng heä thuoäc. Töông öng vôùi Nhaãn, bôûi vì ñi cuøng vôùi Ñaïo loaïi trí nhaãn. Coù Taàm-coù Töù, bôûi vì chæ döïa vaøo ñòa Vò chí. Töông öng vôùi Xaû caên, bôûi vì ñòa Vò chí chæ coù Xaû thoï. Töông öng vôùi Voâ nguyeän, bôûi vì ñi cuøng vôùi Voâ nguyeän thuoäc veà Ñaïo. Duyeân vôùi khoâng heä thuoäc, bôûi vì phaåm Loaïi trí laøm sôû duyeân. Hoûi: Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng quaû Nhaát lai, ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Phaùp trí, hay laø töông öng vôùi Loaïi trí-Tha taâm trí-Theá tuïc trí, Khoå trí-Taäp trí-Dieät trí-Ñaïo trí? Neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên- Hyû caên hay laø Xaû caên? Neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng- Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng?

Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc hay laø khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neáu taêng theâm lìa nhieãm coõi Duïc, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly

sinh, thì noùi nhö chöùng quaû Döï löu. Neáu töø quaû Döï löu duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Nhaát lai, thì ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Theá tuïc trí, coù Taàm-coù Töù, töông öng vôùi Xaû caên, duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc. Töông öng vôùi Theá tuïc trí, ñoù laø bôûi vì tuøy theo moät trong ba haønh töôùng nhö thoâ... maø chuyeån. Khoâng töông öng vôùi Khoâng..., bôûi vì ñaïo aáy chæ laø voâ laäu. Duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, bôûi vì naêm Uaån cuûa coõi Duïc laøm sôû duyeân. Coøn laïi nhö tröôùc noùi. Neáu töø quaû Döï löu duøng ñaïo voâ laäu chöùng quaû Nhaát lai, thì ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Phaùp trí, hoaëc laø töông öng vôùi Khoå trí- Taäp trí-Dieät trí-Ñaïo trí. Coù Taàm-coù Töù. Töông öng vôùi Xaû caên. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng. Hoaëc laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc. Töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø töông öng tuøy theo moät trong boán Phaùp trí. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoå trí, töùc laø töông öng vôùi Khoå phaùp trí; cho ñeán hoaëc laø töông öng vôùi Ñaïo trí, töùc laø töông öng vôùi Ñaïo phaùp trí. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoâng, ñoù laø töông öng vôùi hai haønh töôùng; hoaëc laø töông öng vôùi Voâ nguyeän, ñoù laø töông öng vôùi möôøi haønh töôùng; hoaëc laø töông öng vôùi Voâ töôùng, ñoù laø töông öng vôùi boán haønh töôùng. Hoaëc laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø Khoå-Taäp phaùp trí; hoaëc laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc, ñoù laø Dieät-Ñaïo phaùp trí. Coøn laïi nhö tröôùc noùi. Hoûi: Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng quaû Baát hoaøn, ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Phaùp trí, hay laø töông öng vôùi Loaïi trí-Tha taâm trí-Theá tuïc trí, Khoå trí-Taäp trí-Dieät trí-Ñaïo trí? Neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên- Hyû caên hay laø Xaû caên? Neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng-Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng? Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc hay laø khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neáu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Nhaãn. Hoaëc laø coù Taàm-coù Töù, hoaëc laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hoaëc laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù. Hoaëc laø töông öng vôùi Laïc caên, hoaëc laø töông öng vôùi Hyû caên, hoaëc laø töông öng vôùi Xaû caên. Töông öng vôùi Voâ nguyeän. Duyeân vôùi khoâng heä thuoäc. Hoaëc laø coù Taàm-coù Töù, ñoù laø döïa vaøo Vò chí-Tónh löï thöù nhaát. Hoaëc laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, ñoù laø döïa vaøo Tónh löï trung gian. Hoaëc laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù, ñoù laø döïa vaøo ba Tónh löï treân. Hoaëc laø töông öng vôùi Laïc caên, ñoù laø döïa vaøo Tónh löï thöù ba. Hoaëc laø

töông öng vôùi Hyû caên, ñoù laø döïa vaøo hai Tónh löï ñaàu. Hoaëc laø töông öng vôùi Xaû caên, ñoù laø döïa vaøo Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Tónh löï thöù tö. Coøn laïi nhö tröôùc noùi. Neáu töø quaû Nhaát lai duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Baát hoaøn, thì noùi nhö duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Nhaát lai. Neáu töø quaû Nhaát lai duøng ñaïo voâ laäu chöùng quaû Baát hoaøn, thì noùi nhö duøng ñaïo voâ laäu chöùng quaû Nhaát lai. Hoûi: Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng quaû A-la-haùn, ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi Phaùp trí, hay laø töông öng vôùi Loaïi trí - Tha taâm trí- Theá tuïc trí, Khoå trí-Taäp trí-Dieät trí-Ñaïo trí? Neân noùi laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hay laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù? Neân noùi laø töông öng vôùi Laïc caên-Hyû caên hay laø Xaû caên? Neân noùi laø töông öng vôùi Khoâng- Voâ nguyeän hay laø Voâ töôùng? Neân noùi laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc, hay laø khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Ñaïo naøy neân noùi hoaëc laø töông öng vôùi Phaùp trí, hoaëc laø töông öng vôùi Loaïi trí, hoaëc laø Khoå trí - Taäp trí- Dieät trí- Ñaïo trí. Hoaëc laø coù Taàm-coù Töù, hoaëc laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, hoaêc laø khoâng coù Taàm- khoâng coù Töù. Hoaëc laø töông öng vôùi Laïc caên-Hyû caên-Xaû caên. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng. Hoaëc laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc. Hoaëc laø töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø Dieät-Ñaïo phaùp trí töông öng tuøy theo moät loaïi. Hoaëc laø töông öng vôùi Loaïi trí, ñoù laø töông öng tuøy theo moät trong boán Loaïi trí. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoå trí-Taäp trí, töùc laø töông öng vôùi Khoå-Taäp loaïi trí. Hoaëc laø töông öng vôùi Dieät trí-Ñaïo trí, töùc laø töông öng vôùi Dieät- Ñaïo Phaùp-Loaïi trí. Hoaëc laø coù Taàm-coù Töù, ñoù laø döïa vaøo Vò chí-Tónh löï thöù nhaát. Hoaëc laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, ñoù laø döïa vaøo Tónh löï trung gian. Hoaëc laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù, ñoù laø döïa vaøo ba Tónh löï treân vaø ba Voâ saéc döôùi. Hoaëc laø töông öng vôùi Laïc caên, ñoù laø döïa vaøo Tónh löï thöù ba. Hoaëc laø töông öng vôùi Hyû caên, ñoù laø döïa vaøo hai Tónh löï ñaàu. Hoaëc laø töông öng vôùi Xaû caên, ñoù laø döïa vaøo Vò chí-Tónh löï trung gian-Tónh löï thöù tö vaø ba Voâ saéc döôùi. Hoaëc laø töông öng vôùi Khoâng, ñoù laø töông öng vôùi hai haønh töôùng. Hoaëc laø töông öng vôùi Voâ nguyeän, ñoù laø töông öng vôùi möôøi haønh töôùng. Hoaëc laø töông öng vôùi Voâ töôùng, ñoù laø töông öng vôùi boán haønh töôùng. Hoaëc laø duyeân vôùi heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø Khoå-Taäp loaïi trí, bôûi vì duyeân vôùi Khoå-Taäp cuûa Höõu Ñaûnh. Hoaëc laø duyeân vôùi khoâng heä thuoäc, ñoù laø Dieät-Ñaïo Phaùp-Loaïi trí, bôûi vì duyeân vôùi Dieät cuûa ba coõi vaø Ñaïo coù theå ñoái trò.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 148 870

Hoûi: Maáy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi ñaït ñöôïc quaû Döï löu? Ñaùp: Khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät-khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû Döï löu. Baûy caên dieät-khôûi, baûy caên ñoù laø YÙ- Xaû vaø naêm caên nhö Tín..., dieät ñoù laø baûy caên naøy thuoäc veà ñaïo voâ giaùn, khôûi ñoù laø baûy caên naøy thuoäc veà ñaïo giaûi thoaùt. Laïi nöõa, dieät ñoù laø thuoäc veà ñaïo cuûa Höôùng, khôûi ñoù laø thuoäc veà ñaïo

cuûa Quaû. Laïi nöõa, dieät ñoù laø thuoäc veà phaåm Ñaïo loaïi trí nhaãn, khôûi ñoù laø thuoäc veà phaåm Ñaïo loaïi trí. Laïi nöõa, dieät ñoù laø caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, khôûi ñoù laø caâu sinh cuûa Dó tri caên. Laïi nöõa, dieät ñoù laø thuoäc veà Kieán ñaïo, khôûi ñoù laø thuoäc veà Tu ñaïo. Kieán ñòa vaø Tu ñòa cuõng nhö vaäy. Moät caên dieät khoâng khôûi, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên; moät caên khôûi khoâng dieät, ñoù laø Dó tri caên. Hoûi: Maáy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai? Ñaùp: Neáu taêng theâm lìa nhieãm coõi Duïc, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì nhö chöùng quaû Döï löu ñaõ noùi. Neáu töø quaû Döï löu duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Nhaát lai, thì khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai. Baûy caên dieät-khôûi, baûy caên noùi nhö tröôùc; dieät ñoù laø baûy caên naøy thuoäc veà ñaïo voâ giaùn, khôûi ñoù laø baûy caên naøy thuoäc veà ñaïo giaûi thoaùt; vaø dieät ñoù laø thuoäc veà ñaïo cuûa Höôùng, khôûi ñoù laø thuoäc veà ñaïo cuûa Quaû. Neáu töø quaû Döï löu duøng ñaïo voâ laäu chöùng quaû Nhaát lai, thì khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn, taùm caên dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai. Taùm caên dieät-khôûi, taùm caên ñoù laø baûy caên tröôùc coïng theâm Dó tri caên, nghóa veà dieät-khôûi noùi nhö tröôùc. Hoûi: Maáy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn? Ñaùp: Neáu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät-khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Baûy caên dieät- khôûi, baûy caên ñoù laø YÙ caên, Laïc-Hyû-Xaû caên tuøy theo moät caên, naêm caên nhö Tín… Coøn laïi noùi nhö trong phaàn ñaït ñöôïc quaû Döï löu. Neáu töø quaû Nhaát lai duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Baát hoaøn, khoâng tieán vaøo Tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Boán caên vónh vieãn ñoaïn, ñoù laø Nöõ-Nam-Khoå-Öu caên. Baûy caên dieät-khôûi, baûy caên ñoù laø YÙ-Xaû-naêm caên nhö Tín…, nghóa veà

dieät-khôûi noùi nhö töø quaû Döï löu ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai. Neáu tieán vaøo Tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn, saùu caên dieät- khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Boán caên vónh vieãn ñoaïn noùi nhö tröôùc. Saùu caên dieät-khôûi, saùu caên ñoù laø YÙ caên vaø naêm caên nhö Tín…, nghóa veà dieät-khôûi noùi nhö tröôùc. Moät caên dieät khoâng khôûi, ñoù laø Xaû caên. Moät caên khôûi khoâng dieät, ñoù laø Hyû caên. Neáu töø quaû Nhaát lai duøng ñaïo voâ laäu chöùng quaû Baát hoaøn, khoâng tieán vaøo Tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn, taùm caên dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Taùm caên ñoù laø YÙ-Xaû-naêm caên nhö Tín… vaø Dó tri caên. Coøn laïi noùi nhö tröôùc. Neáu tieán vaøo Tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät- khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Baûy caên, töùc laø tröôùc noùi YÙ caên-naêm caên nhö Tín… vaø Dó tri caên. Coøn laïi noùi nhö trong phaàn duøng ñaïo theá tuïc chöùng quaû Baát hoaøn. Hoûi: Ñaïo giaûi thoaùt thöù chín lìa nhieãm coõi Duïc, ai seõ tieán vaøo Tónh löï, ai khoâng tieán vaøo? Ñaùp: Löïc cuûa sôû y maïnh meõ thì tieán vaøo, löïc cuûa sôû y

yeáu keùm thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Löïc cuûa sôû y yeáu keùm thì tieán vaøo, bôûi vì nuoâi lôùn sôû y; löïc cuûa sôû y maïnh meõ thì khoâng tieán vaøo, bôûi vì khoâng nuoâi lôùn sôû y. Coù ngöôøi noùi: Nhieàu vui möøng thì tieán vaøo, nhieàu chaùn ngaùn thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Nhieàu vui thích thì tieán vaøo, nhieàu buoàn khoå thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Duøng Dieät trí-Ñaïo trí lìa nhieãm coõi Duïc thì tieán vaøo, duøng Khoå trí-Taäp trí lìa nhieãm coõi Duïc thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Duøng Voâ töôùng thuoäc veà Ñaïo vaø Voâ nguyeän lìa nhieãm coõi Duïc thì tieán vaøo, duøng Khoâng thuoäc veà Khoå-Taäp vaø Voâ nguyeän lìa nhieãm coõi Duïc thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Chaùn ngaùn phaùp cuûa coõi Duïc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thì tieán vaøo, chaùn ngaùn phaùp cuûa ba coõi lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Vì caàu Tónh löï maø lìa nhieãm thì tieán vaøo, vì caàu giaûi thoaùt maø lìa nhieãm thì khoâng tieán vaøo. Coù ngöôøi noùi: Lôïi caên thì tieán vaøo, ñoän caên thì khoâng tieán vaøo. Nhö lôïi caên-ñoän caên, löïc cuûa nhaân-löïc cuûa duyeân, löïc cuûa phaàn

trong-löïc cuûa phaàn ngoaøi, löïc Chaùnh tö duy beân trong-löïc nghe Chaùnh phaùp beân ngoaøi, neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Maáy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn? Ñaùp: Neáu döïa vaøo Vò chí chöùng quaû A-la-haùn, thì moät caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn. Moät caên vónh vieãn ñoaïn, ñoù laø Maïng caên. Baûy caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi, baûy caên ñoù laø YÙ-Xaû-naêm caên nhö Tín..., vónh vieãn ñoaïn ñoù laø höõu laäu thaâu nhieáp, dieät ñoù laø ñaïo voâ giaùn thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø ñaïo giaûi thoaùt thaâu nhieáp. Laïi nöõa, vónh vieãn ñoaïn ñoù laø theá tuïc thaâu nhieáp, dieät ñoù laø ñaïo cuûa Höôùng thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø ñaïo cuûa Quaû thaâu nhieáp. Laïi nöõa, vónh vieãn ñoaïn ñoù laø Phi hoïc phi voâ hoïc thaâu nhieáp, dieät ñoù laø Hoïc thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø Voâ hoïc thaâu nhieáp. Laïi nöõa, vónh vieãn ñoaïn ñoù laø Höõu Ñaûnh thaâu nhieáp, dieät ñoù laø phaåm caâu sinh cuûa Ñònh Kim cang duï thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø phaåm caâu sinh cuûa Taän trí thaâu nhieáp. Laïi nöõa, vónh vieãn ñoaïn ñoù laø do tu maø ñoaïn thaâu nhieáp, dieät ñoù laø Dó tri caên thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø Cuï tri caên thaâu nhieáp. Laïi nöõa, vónh vieãn ñoaïn ñoù laø heä thuoäc coõi Voâ saéc thaâu nhieáp, dieät ñoù laø ñòa Tu ñaïo thaâu nhieáp, khôûi ñoù laø ñòa cuûa ñaïo Voâ hoïc thaâu nhieáp. Moät caên dieät khoâng khôûi, ñoù laø Dó tri caên; moät caên khôûi khoâng dieät, ñoù laø Cuï tri caên. Nhö döïa vaøo Vò chí, döïa vaøo Tónh löï trung gian-Tónh löï thöù tö vaø ba Voâ saéc Ñònh cuõng nhö vaäy. Neáu döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát chöùng quaû A-la-haùn, thì hai caên vónh vieãn ñoaïn, saùu caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi, moät caên dieät-khôûi, moät caên dieät khoâng khôûi, moät caên khôûi khoâng dieät, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn. Hai caên vónh vieãn ñoaïn, ñoù laø Maïng caên vaø Xaû caên. Saùu caên vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi, saùu caên ñoù laø YÙ caên vaø naêm caên nhö Tín...Vónh vieãn ñoaïn- dieät- khôûi, nghóa noùi nhö tröôùc. Moät caên dieät-khôûi, moät caên ñoù laø Hyû caên, nghóa veà dieät-khôûi noùi nhö tröôùc. Moät caên dieät

khoâng khôûi, ñoù laø Dó tri caên. Moät caên khôûi khoâng dieät, ñoù laø Cuï tri caên. Nhö döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát, döïa vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba cuõng nhö vaäy. Nhöng coù sai bieät laø döïa vaøo Tónh löï thöù ba, neân noùi laø Laïc caên khôûi-dieät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.